

Regioonide Komitee arvamus teemal „Meremajanduse kasv: jätkusuutliku majanduskasvu võimalused mere- ja merendusvaldkonnas”

(2013/C 62/10)

REGIOONIDE KOMITEE

- juhib tähelepanu asjaolule, et meremajandus laiemas tähenduses ei piirdu ainult piirkondade ja üksustega, millel on otseühendus merede ja ookeanidega. Meremajandus on suures osas oluline ka piirkondade jaoks, mis asuvad rannikutest ja sadamatest kaugel, ent toodavad muu hulgas näiteks laeva-varustust või osalevad transpordi- ja logistikasektoris ning teadus- ja arendusvaldkonnas;
- soovib meremajanduse arendamisel meetmete rakendamiseks kasutada ja arvesse võtta Euroopa merepiirkondade piirkondlikke eripärasid;
- märgib vajadust vesiviljeluse rahaliseks toetamiseks ELi fondidest, ent lükkab samas tagasi veorganis-mide geneetilise muundamise ettepanekud, mille eesmärk on luua uusi liike, mis oleksid haigustele või keskkonnareostusele vastupidavamad;
- juhib tähelepanu maailmasõdadest ja külmast sõjast jäänud sõjaväematerjalide ning minevikus merre uputatud radioaktiivsete jäätmete teemale. Komitee peab oluliseks töötada ELi tasandil välja meetoodika ja tagada vahendeid nende ohtlike materjalide ohutuks muutmiseks;
- kutsub üles kaasama Regioonide Komiteed kui kohalike ja piirkondlike omavalitsuste esindajat korra-päraselt mis tahes tulevaste tegevuste seoses meremajanduse kasvuga, sh merebasseinistrateegiatega väljatöötamise ja rakendamise, mida komitee peab tähtsaks vahendiks meremajanduse kasvu põhi-aspektide elluviimisel.

Raportöör	Adam BANASZAK (PL/EA), Kujawy-Pomorze vojevoodkonna volikogu liige
Viitedokument	Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Meremajanduse kasv: jätkusuutliku majanduskasvu võimalused mere- ja merendusvaldkonnas” COM(2012) 494 final

Regioonide Komitee arvamus – Meremajanduse Kasv: jätkusuutliku majanduskasvu võimalused mere- ja merendusvaldkonnas

I POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

1. rõhutab, et meremajanduse kasvu käsituse aluseks on eeldus, et meredel, rannikutel ja ookeanidel võib olla määrav osa paljudele praegustele väljakutsetele vastamisel, ning see peaks põhinema säästva arengu ja aruka spetsialiseerumise põhimõtetel;

2. juhib tähelepanu asjaolule, et meremajandus laiemas tähenduses ei piirdu ainult piirkondade ja üksustega, millel on otseühendus mere ja ookeanidega. Meremajandus on suures osas oluline ka piirkondade jaoks, mis asuvad rannikutest ja sadamatest kaugel, ent toodavad muu hulgas näiteks laevavarustust või osalevad transpordi- ja logistikasektoris ning teadus- ja arendusvaldkonnas;

3. rõhutab meremajanduse kasvu olulisust, kuna see võib aidata muuta ELi rahvusvahelisel areenil konkurentsivõimelisemaks;

4. leiab, et meremajanduse kasv peab põhinema bioloogilise mitmekesisuse ning merekeskkonna ja selle ökosüsteemide kaitsele, mis tugevdab loomulikku funktsiooni, mida pakuvad meile terved ja vastupanuvõimelised mere- ja ranniku ökosüsteemid;

5. tervitab ELi praegusi ja aastateks 2014–2020 kavandatud algatusi, mille eesmärk on toetada liikmesriikide ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste meetmeid ja mis on suunatud meremajanduse kasvule;

6. toetab jõupingutusi luua kogu Euroopa Liidus ühine süsteem mereala ruumiliseks planeerimiseks – see oleks oluline vahend meremajanduse eri sektorite huvide tasakaalustamiseks ja aitaks tagada kallihinnaliste mereressursside tõhusa ja jätkusuutliku kasutuse;

7. leiab, et Euroopal puudub ühtne merenduspoliitika. Komitee märgib samuti, et teatistes ei võeta arvesse meremajanduse teatavaid valdkondi, nagu näiteks meretransport ja laevaehitustööstus;

Merest saadav energia

8. nõustub, et mere taastuenergiatööstus laiemas tähenduses on jõuline majandussektor, mis pakub ligipääsu elektrile, millel on vaid minimaalne mõju keskkonnale ja mis võib vastava piirkonna arengut edendada;

9. rõhutab, et ELi eraldatavad rahalised vahendid on oluline vahend, mis toimivad selle majandusharu liikumapaneva jõuna. Vahendeid kasutatakse valdkonna investeringute rahastamiseks, teadus- ja arendustööks ning inimressursside koolitamiseks;

10. märgib, et eritähelepanu tuleks pöörata taastuenergia tootmisega seotud struktuuride keskkonnamõjule;

11. juhib tähelepanu asjaolule, et mere taastuenergiatööstuse arendamine võib anda positiivse tõuke selliste väiksemate meresadamate loomiseks, mis suudaksid vastata selle meremajanduse haru logistilistele vajadustele;

12. leiab, et veeteedeametite, sadamaametite ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste esindajad tuleks kutsuda osalema edasistel aruteludel mere taastuenergiatööstuse tuleviku üle;

13. märgib avaliku sektori erirolli selle valdkonna tulevaste algatuste toetamisel;

Vesiviljelus ja kalandus

14. märgib, et vesiviljeluse arendamine koos keskkonda, ökoloogilist tasakaalu ja bioloogilist keskkonda väärtustava tootmise kasvuga avaldab positiivset mõju kala ja muude veorganismide tarbimise kasvule. See aitab parandada rahvatervist, toetada vesiviljelusega seotud ettevõtjaid, vähendada kalavalgu asendajate osakaalu ning suurendada tööhõivet meremajanduse kõnealusel valdkonnas;

15. märgib vajadust vesiviljeluse rahaliseks toetamiseks ELi fondidest. See suurendab kalandussektori ja kalandustegevuse olulisust rannikupiirkondade jaoks;

16. lükkab tagasi veorganismide geneetilise muundamise ettepanekud, mille eesmärk on luua uusi liike, mis oleksid haigustele või keskkonnareostusele vastupidavamad;

17. toetab kalalaevade mootorite väljavahetamist ja uute energiatõhusate kalalaevade turuletoomist, et minna üle selektiivsele kalastusele ning parandada laevade turvalisust ja mugavust;

18. kordab oma arvamuses „Ühise kalanduspoliitika reform“ esitatud seisukohta, et vaja on luua vesiviljeluse nõuandekomisjon, mis koondaks tootmissektori esindajaid;

19. rõhutab kalanduse teadus-, tehnika- ja majanduskomitee osatähtsust teadusasutusena, mis toetab Euroopa Komisjoni tööd kalavarude säästval majandamisel;

Mere-, ranniku- ja kruiisiturism

20. märgib, et paljude ELis elavate inimeste jaoks on mereäärne puhkus mõnes ELi riigis muutumas järjest atraktiivsemaks. Veelgi ahvatavamaks muudab sellise puhkuse asjaolu, et selles majandussektoris pakutavate teenuste kvaliteet on järjest parem;

21. toetab strateegilist lähenemist meresadamate, sildumiskohtade arvu ja transpordiga laiemas tähenduses seotud infrastruktuurile ning rõhutab, kui oluline on nende investeeringute rahaline toetamine ühtekuuluvusfondi, Euroopa Regionaalarengu Fondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi vahenditest;

22. leiab, et rannikukaitse ja keskkonnasõbraliku turismindusega seotud meetmeid koondavaid algatusi tuleks toetada ja edendada uues finantsperspektiivis aastateks 2014-2020;

23. rõhutab merekaitsealade osatähtsust mereökosüsteemide säilitamisel ja kaitsmisel ning säästva sukeldumisturismi arendamisel strateegilise vahendina, mis aitab merekeskkonda tundma õppida ja luua sellekohast ühiskondlikku teadlikkust;

24. pooldab kohalike ja piirkondlike omavalitsuste osalemist keskkonnakaitse, turismi infrastruktuuri arendamise ning selle majandussektori väga heade kutseoskustega töötajate koolitamise meetmete toetamisel, edendamisel ja propageerimisel;

25. märgib merendusõppeasutuste ja akadeemiliste koolituskeskuste olulisust meremajanduse jaoks nii tasemeõppe kui ka

heade kutseoskustega töötajate pakkumisel. Samuti on esmatähtis toetada merendusõppeasutuste koostööfoorumite tegevust;

Merest saadavad mineraalid

26. nõustub, et üha suurem vajadus toorainete järele võib viia suurema huvini saada neid mere- ja ookeanipõhjast. See võib aga tõsiselt häirida mere ökosüsteemide tasakaalu, millest osa kohta teatakse väga vähe, põhjustades territooriumile ning loodusele ja inimkeskkonnale tõsiseid kahjustusi (maapinna vajumist, erosiooni, ingressiooni jms) seal, kus merepõhjas kaevandamine toimub ranniku lähedal. Seetõttu tuleks majandusliku surve vähendamiseks eelistada nende toorainete taaskasutamist ja ringlussevõttu, nagu komitee on rõhutanud oma arvamustes säästva arengu kohta;

27. leiab, et teadus- ja arendustegevust toetavad ressursid – akadeemiliste keskuste, uuringute, teadusprogrammide ja stipendiumite rahastamine – võivad hoogustada selle majandusvaldkonna arengut;

28. toonitab, kui oluline on toetada sellist laevaehitussektorit ning laevade ja muude meresõidukite (sh kaevanduslaevad) varustuse tootmist, mis aitavad kaasa avamere varude kasutamisele kooskõlas kõrgeimate keskkonnastandarditega;

29. juhib tähelepanu teemale, mis võib olla eriti oluline meremajanduse arengu iga valdkonna jaoks, nimelt maailmasõdadest ja külmast sõjast jäänud sõjaväematerjalid ning minevikus merre uputatud radioaktiivsed jäätmel. Sel põhjusel on väga oluline töötada ELi tasandil välja meetodika ja tagada vahendeid nende ohtlike materjalide ohutuks muutmiseks;

Merebiotehnoloogia

30. nõustub, et praegu on kogu veeresursside biotehnoloogia valdkond vähearenenud. Näited teatistes loetletud headest tavadest, näiteks veorganismide baasil välja töötatud ravimid, annavad lootust, et selles valdkonnas toimuv teadustegevus osutub väga perspektiivikaks;

31. leiab, et järelevalve teadusuuringute üle võib aidata kaasa selliste uute innovaatiliste tehnoloogiate kasutuselevõtule, mis võiksid tööstuses rakendatuna anda majandusele märkimisväärse hoo;

Järeldused

32. rõhutab, et meremajanduse areng peab põhinema keskkonnahoidlikkusel ja säästva arengu põhimõtetel. Samas on väga oluline tagada, et keskkonnakaitse küsimused saaksid selle arengu raames samuti tähelepanu;

33. leiab, et põhiinfrastruktuuride, eelkõige meresadamate, sildumiskohtade arvu ja transpordivõrgustike arendamisel on väga oluline roll meremajanduse kasvuga seotud küsimustes. Seepärast tuleks rõhutada ja strateegiliselt käsitleda selle arengu kõiki toetusvorme ja eelkõige teadus- ja arendusprogramme;
34. soovib meremajanduse arendamisel meetmete rakendamiseks kasutada ja arvesse võtta Euroopa merepiirkondade piirkondlikke eripärasid;
35. kutsub üles kaasama Regioonide Komiteed kui kohalike ja piirkondlike omavalitsuste esindajat korrapäraselt mis tahes tulevase tegevusse seoses meremajanduse kasvuga, sh merebasseinistrateegiate väljatöötamise ja rakendamisse, mida komitee peab tähtsaks vahendiks meremajanduse kasvu põhiaspektide elluviimisel.

Brüssel, 31. jaanuar 2013

Regioonide Komitee
president

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO
